

Sygn. akt III CSK 443/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku M. G.

przy uczestnictwie K. G., L. G., B. G.,

K. G. i B. S.-K.

o stwierdzenie nabycia spadku po L. G.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 kwietnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej K. G., skargi kasacyjnej L. G. oraz skargi kasacyjnej B. G.

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 26 marca 2014 r., sygn. akt II Ca [...],

1) odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania;

2) zasądza od uczestników K. G., L. G. i B. G. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w K. oddalił apelacje uczestników K. G., L. G., B. G. i K. G. od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 stycznia 2013 r., którym stwierdzone zostało nabycie spadku po L. G. na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 17 kwietnia 2008 r. przez M. G., B. G., L. G. i K. G. w określonych ułamkach, stosownie do wartości nabytych składników majątkowych.

Uczestnicy B. G., L. G. i K. G. w skargach kasacyjnych powołali podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., a B. G. także podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. We wnioskach o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania wskazana została przyczyna objęta art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Uczestniczka B. G. oczywistej zasadności skargi kasacyjnej upatrywała w błędnym określeniu wartości przypadającej wnioskodawczyni działki oraz oszacowaniu składników majątku spadkowego według daty opracowania opinii przez biegłego, a nie według wartości z dnia sporządzenia testamentu, co miało wpływ na ustalenie udziałów w spadku. Uczestnicy L. G. i K. G. na uzasadnienie wniosku podali, że naruszenie przepisów postępowania miało wpływ na treść orzeczenia, ponieważ wartość przypadającej wnioskodawczyni szwalni ustalona została w oparciu o zgodne oświadczenie uczestników, następnie odwołane w apelacji, a wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego w tym zakresie został oddalony. Doszło także do uchybienia zasadzie bezstronności Sądu, skoro w wydaniu zaskarżonego postanowienia uczestniczyła sędzia będąca żoną biegłego, który w postępowaniu przed Sądem Rejonowym podejmował czynności biegłego, chociaż opinii nie opracował.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1

k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce. Do realizacji celu wyznaczonego temu nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia dochodzi przez spełnienie chociaż jednej z przesłanek objętych art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. to zasadność widoczna od razu, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy wywodów zamieszczonych w skardze, wskazująca, że zaskarżone orzeczenie nie powinno się ostać. Doszło bowiem do kwalifikowanego, czyli oczywistego naruszenia prawa, którego skutkiem było wydanie przez Sąd drugiej instancji orzeczenia oczywiście wadliwego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Na takie rozumienie powołanej przesłanki nie wskazują wnioski skarżących. Tak powołana przyczyna, jak i jej uzasadnienie na tle dopuszczalnych podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego postanowienia nie daje argumentów dla oceny, iż kwestionowane orzeczenie stanowi konsekwencję jaskrawych błędów w zakresie wykładni prawa, jak też, że zachodzi potrzeba rozpoznania skargi kasacyjnej. Przyczyny określenia wartości kwestionowanych składników majątku spadkowego zostały wskazane w motywach zaskarżonego postanowienia, z odwołaniem do zgodnych stanowisk uczestników. Nie było podstaw do przyjęcia, że noszą znamiona dowolności odbiegającej od okoliczności sprawy, zasad postępowania dowodowego oraz wykładni przepisów prawa materialnego. Nie doszło do uchybienia zasadzie bezstronności orzekania.

Nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Orzeczenie

o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady objętej art. 520 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

I.n